

Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur.

550. meddelelse. 12. januar 1956.

A. Forsøgsresultater.

Forsøg med hvedesorter 1952-1955

På statens forsøgsstationer ved Aakirkeby, Lyngby, Tystofte, Abed, Aarslev, Højer, Askov, Spangsbjerg, Borris og Ødum er der i årene 1952—55 gennemført forsøg med hvedesorter. Forsøgene ved Højer er af forskellige årsager mislykkedes og har ikke givet brugelige resultater, ligesom forsøget ved Lyngby i 1954 har måttet kasseres på grund af fugleskade. På Statsfrøkontrollens gård ved Ballerup er i 1955 gennemført et ekstra forsøg, hvis resultater i opgørelsen er sammenregnet med resultaterne fra Lyngby.

Kun 3 sorter: Weibulls Eroica, Hunsballe R og Nord Desprez har været med i alle forsøgene, og ved opgørelsen er de øvrige sorter omregnet i forhold til disse. Da der i nogle forsøg i 1953 og 1954 er forekommet vinterskade, som især har påvirket udbyttet af Desprez-sorterne og Minister, er disse sorter ved omregningen sat i forhold til Nord Desprez, medens de øvrige — mere vinterfaste — sorter er omregnet i forhold til gennemsnit af Weibulls Eroica og Hunsballe R.

Ved forholdstalsberegningen er udbyttet af Weibulls Eroica sat = 100, og i nedenstående oversigt, hvor sorterne er delt i 2 grupper efter vinterfasthed, er denne sort sat øverst, medens de øvrige sorter er opført i rækkefølge efter antal forsøg og gennemsnitligt kærneudbytte. I bilaget er anført gennemsnitsudbytte og forholdstal for de enkelte forsøgssteder og i de enkelte år.

	Antal forsøg	hkg pr. ha		Forholdstal		Karakter for		Modningsdato
		kærne	halm	kærne	halm	vinterfasthed 0-10*)	lejetilbøjelig- hed 0-10**)	
1952-55: Weibulls Eroica .	36	43.8	69.5	100	100	10.0	2.7	15/8
» :Hunsballe R ...	36	46.1	72.7	105	105	9.9	3.2	15/8
1953-55: Øtofte 56	27	46.1	67.6	105	97	9.9	2.1	12/8
1954-55: Heine's VII	18	47.2	60.6	108	87	9.6	1.0	12/8
» : Weibulls Banco .	18	45.3	66.9	103	96	9.7	2.5	14/8
» : Abed 841	18	45.3	67.1	103	97	9.9	2.1	14/8
» : Sejet 50/352	18	41.8	63.5	95	91	9.8	1.7	14/8
1952-55: Nord Desprez . .	36	46.1	58.4	105	84	5.4	1.0	10/8
1953-55: Cappelle Desprez	27	46.3	57.4	106	83	4.7	1.0	10/8
» : Minister	27	44.7	61.2	102	88	7.0	1.0	10/8
1954-55: Lille Desprez . .	18	44.9	62.5	103	90	5.3	1.7	10/8

*) 0 = helt ødelagt, 10 = uskadt.

**) 0 = helt stående, 10 = helt i leje.

	Strå- længde cm	gr. pr. l	mg pr. korn	pct. råprotein i tørstof
Weibulls Eroica	114	769	40.2	12.4
Hunsballe R	117	764	46.4	13.1
Øtofte 56	100	756	39.5	12.4
Heine's VII	100	760	49.0	12.1
Weibulls Banco	110	766	38.3	12.8
Abed 841	107	765	41.0	12.5
Sejet 50/352	104	765	33.6	12.1
Nord Desprez	91	724	50.4	12.4
Cappelle Desprez	93	744	50.7	13.1
Minister	99	725	46.0	13.3
Lille Desprez	101	733	52.7	13.2

Kærneudbyttet af Weibulls Eroica har i gennemsnit været 43,8 hkg pr. ha. Med undtagelse af Sejet 50/352 har alle de øvrige sorter givet højere udbytte end Eroica. Højest ligger Heine's VII med 47,2 hkg eller ca. 8 pct. mere end Eroica. Derefter følger Cappelle Desprez, Hunsballe R, Nord Desprez og Øtofte 56 med omtrent ens udbytte, 46,3—46,1 hkg, svarende til ca. 5 pct. mere end Eroica. Weibulls Banco og Abed 841 har givet 45,3 hkg eller ca. 3 pct. mere end Eroica, medens Lille Desprez og Minister ligger på 44,9—44,7 hkg eller 2—3 pct. højere end Eroica.

De 3 Desprez-sorter er, som det ses af karaktererne, de mindst vinterfaste, og Minister er heller ikke særlig hårdfør. Da de vinterskadede forsøg er medregnet i den samlede opgørelse, er gennemsnitsudbyttet for disse sorter i nogen grad præget heraf. Ved gode overvintringsforhold hører de oftest til de højestydende sorter, men efter strenge vintre kan udbyttet gå meget langt ned; i gennemsnit af 6 forsøg med vinterskade ligger udbyttet af disse sorter ca. 1/3 lavere end normalt. For de øvrige sorters vedkommende er der ikke konstateret væsentlig forskel i vinterfasthed.

Heine's VII, Minister og Desprez-sorterne er de mest stråstive, men da der i størsteparten af forsøgene kun er forekommet betydningsløs lejesæd, må stråstyrken også for de øvrige sorter betegnes som ret tilfredsstillende.

Der har i forsøgene kun været enkelte — i reglen svage — angreb af gulrust. Iagttagelser fra disse forsøg synes at bekræfte den i praksis vundne erfaring, at Nord Desprez er meget modtagelig for gulrust, medens angrebet i reglen har været svagere for de øvrige sorter.

I kærneprøver fra forsøgene ved Tystofte, Aarslev, Askov og Ødum er udført analyse for råprotein, og resultaterne viser, at Minister, Lille Desprez, Hunsballe R og Cappelle Desprez i gennemsnit har haft højest og Heine's VII og Sejet 50/352 lavest indhold af råprotein.

Beskrivelse af de enkelte sorter.

Heine's VII er en tysk sort. Den har været med i forsøgene i 1954 og 1955 og har her givet det højeste kærneudbytte, ca. 8 pct. mere end Eroica. Vinterfastheden har været tilfredsstillende under de i disse år foreliggende forhold. Sorten har kort og stivt strå, store kærner og ret høj rumvægt. Den modner ret tidligt.

Cappelle Desprez er en fransk sort. Den har i gennemsnit af 3 års forsøg givet omtrent 6 pct. højere kærneudbytte end Eroica. Sorten, der efter milde vintre hører til de højestydende, har i nogle forsøg været stærkt frostskaadet og må betegnes som lidet vinterfast. Strået er kort og stivt, kærnen meget stor med knap middelhøj rumvægt. Den modner tidligt.

Nord Desprez har været med i alle forsøg. Sorten, der har samme oprindelse som Cappelle Desprez, har givet omtrent samme udbytte, ligesom den med hensyn til vinterfasthed må ligestilles med denne. Strå længde, stråstyrke, kærnestørrelse og modningstidspunkt er ligeledes ens for de to sorter, men Nord Desprez har noget lavere rumvægt, og den må tillige regnes at være mere modtagelig for gulrust.

Hunsballe R har ligeledes deltaget i alle forsøg og har givet ca. 5 pct. højere kærneudbytte end Eroica. Sorten er vinterfast. Strået er forholdsvis langt og ret stivt, kærnen er stor og rumvægten høj. Den modner ret sent.

Øtofte 56, der har været med i 3 års forsøg, har givet samme udbytte som de to foregående sorter. Sorten er vinterfast, den har kort og stivt strå og små kærner med middelhøj rumvægt. Den modner ret tidligt.

Weibulls Banco har været med i forsøgene i 1954 og 1955 og har her givet ca. 3 pct. højere kærneudbytte end Eroica, som den formentlig kan ligestilles med m. h. t. vinterfasthed. Sorten har middellangt, ret stivt strå, små kærner med høj rumvægt, og den modner lidt tidligere end Eroica.

Abed 841 har givet samme udbytte som foregående sort. Den har været meget uensartet i strå længde. Kærnestørrelse og rumvægt er omtrent som hos Eroica. Sorten er ikke i handelen.

Lille Desprez har givet noget lavere udbytte end de andre franske sorter. Den har lidt længere, knapt så stivt strå som disse, men synes iøvrigt ikke under danske forhold at adskille sig væsentligt fra dem i dyrkningsegenskaber.

Minister er en belgisk sort med nogenlunde samme vinterfasthed som de franske sorter, med hvilke den knapt kan måle sig i udbytte. Den har kort og stivt strå og ret store, lyse kærner med lav rumvægt. Den modner tidligt.

Weibulls Eroica har givet lavere udbytte end de foranævnte sorter. Sorten er vinterfast, har middellangt, ret stivt strå, små kærner med høj rumvægt, og den modner ret sent.

Sejet 50/352 har givet meget lavt kærneudbytte. Sorten er ikke i handelen.

Bilag til 550. meddelelse.

Kærneudbytte

NIELSEN & LYDICH (M. SIMMERKJØR)
KØBENHAVN

	Gennem- snit	Aakirke- by	Lyngby	Tysstofte	Abed	Aarslev	Askov	Spangs- bjerg	Borris	Ødum	1952	1953	1954	1955
hkg pr. ha														
1952-55: Weibulls Eroica	43.8	42.4	52.3	49.5	42.6	43.9	37.9	41.9	37.5	46.1	42.0	47.1	40.0	45.6
» Hunsballe R. . . .	46.1	43.0	54.9	51.7	48.6	45.0	41.7	44.0	38.5	47.5	44.6	48.1	41.0	49.8
1953-55: Øtofte 56	46.1	41.0	55.8	55.1	43.6	46.4	38.4	44.3	40.4	50.5	—	49.2	41.3	48.9
1954-55: Heine's VII	47.2	43.1	53.4	55.0	42.5	49.8	40.8	46.2	43.1	51.0	—	—	40.9	51.3
» Weibulls Banco	45.3	40.9	55.0	52.1	44.5	45.2	38.4	46.3	36.5	49.2	—	—	39.1	49.5
» Abed 841	45.3	44.7	53.2	51.5	43.9	45.0	40.4	44.2	36.6	48.7	—	—	39.7	49.0
» Sejet 50/352	41.8	40.2	48.5	51.2	39.3	41.9	33.6	40.9	33.1	47.6	—	—	36.8	44.9
1952-55: Nord Desprez	46.1	43.8	54.7	53.4	43.1	45.1	37.0	46.8	38.0	53.4	45.9	50.2	35.9	50.9
1953-55: Cappelle Desprez	46.3	43.3	54.9	53.6	46.3	45.5	39.7	45.9	37.1	51.2	—	51.3	34.5	51.7
» Minister	44.7	39.8	53.5	53.6	44.5	45.2	36.1	45.1	34.8	50.0	—	48.9	33.9	49.9
1954-55: Lille Desprez	44.9	45.6	54.6	51.0	40.9	45.0	37.3	45.9	36.0	48.5	—	—	32.9	51.1
Forholdstal														
1952-55: Weibulls Eroica	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
» : Hunsballe R	105	101	105	104	114	103	110	105	103	103	106	102	103	109
1953-55: Øtofte 56	105	97	107	111	102	106	101	106	108	110	—	104	103	107
1954-55: Heine's VII	108	102	102	111	100	113	108	110	115	111	—	—	102	113
» : Weibulls Banco	103	96	105	105	104	103	101	111	97	107	—	—	98	109
» : Abed 841	103	105	102	104	103	103	107	105	98	106	—	—	99	107
» : Sejet 50/352	95	95	93	103	92	95	89	98	88	103	—	—	92	98
1952-55: Nord Desprez	105	103	105	108	101	103	98	112	101	116	109	107	90	112
1953-55: Cappelle Desprez	106	102	105	108	109	104	105	110	99	111	—	109	86	113
» : Minister	102	94	102	108	104	103	95	108	93	108	—	104	85	109
1954-55: Lille Desprez	103	108	104	103	96	103	98	110	96	105	—	—	82	112

Trykt i 20.000 eksemplarer.